

Следователно възниква проблемът за намиране на такъв съизмерител, чрез който разнородната (подч. от мен) продукция да може да се приведе логично под един общ знаменател" (Аврамов, Станев, 1983, с. 340, 341).

В цитата се твърди, че платът, електромоторите, вглицата, обувките, тракторите и т.н. хем нямат, хем имат общ знаменател, който трябва да се намери¹. На т.нар. принцип на съизмерването (= редуцирането = хомогенизирането) на разнородни G , още наименованието на който е *contradictio in adiecto*, ще се спра подробно по-нататък, а сега ще отдели място за конструктивизма.

2.2. Конструктивизмът (за разлика от хилядолетния номинализъм) е младо направление в науката, формирало се през XX в. *Differentia specifica* на конструктивизма е обстоятелството, че той *не е* философия (от гр. φίλος - обичам, и σοφία - мъдрост). В научното си познание конструктивистът не любомъдрува. Конструктивистът е наясно, че философският въпрос на Сократ не може да има единодушен отговор - философстването е душата на човека, а човеци - много.

В научното си познание конструктивистът се интересува от въпроса "Вършат ли работа понятията (определенията, парадигмите, моделите, теориите), претендиращи да са научни понятия, и ако вършат, каква работа вършат?".

Базисът на преценките на конструктивиста на понятията, имащи претенцията да са научни, е екзистенциалното множество от критерии: 1) *логичност*; 2) *истинност*; 3) *проверяемост*; 4) *ползност*; 5) *информативност*; 6) *ценност*.

2.3. Номинализмът е затворен, неприемствен, егоцентричен. Като цяло номинализмът е неконструктивен. Номиналистът е нихилист към конструктивистките построения.

Базисът на опитите на номиналиста за опровержение на конструктивистки решения на задачи на научното познание *не са* принципите на теорията на доказателствата, които са и принципи на логиката на научния спор².

---

¹ Това номиналистическо учение в едни работи (напр. Козлов, 1985, с. 326) е означено със словосъчетанието "съизмерване на разнородни G ", в други (напр. Къналиеви, 1978^a) - със синонимите "принцип на съизмерването на разнородни G " и "редуциране на $\bigcup_{h=1}^{H \geq 2} Q(G^{(h)})$ " в една съвкупност от елементарни потребителски единици", в трети (напр. Цонев, 1980) - с "хомогенизиране на $\bigcup_{h=1}^{H \geq 2} Q(G^{(h)})$ ".

² Интересуващите се от тези принципи могат да се обърнат например към Ешкенази (1968).